

Samenvatting

Juridische onderzoekers, wetgevers en rechters erkennen dat het lastig is om smartengeld voor niet-fataal letsel te begroten. Er bestaat behoefte aan een eenvoudiger en betere methode, zo blijkt uit discussies in verschillende Europese landen. Het is van belang dat smartengeld juist wordt vastgesteld omdat daarmee, vanuit een juridisch perspectief, de schade van het slachtoffer gecompenseerd wordt en hem genoegdoening wordt gegeven. Omdat jurisdicties diverse vaststellingsmethodes hanteren, waardoor uiteenlopende resultaten waarschijnlijk zijn, rijst de vraag hoe smartengeld moet worden vastgesteld met inachtneming van deze doelstellingen.

Een juiste vaststelling van smartengeld is echter ook van belang vanuit rechtseconomisch perspectief omdat volgens de economische analyse van het onrechtmatigedaadsrecht smartengeld een middel is om optimale afschrikking te bewerkstelligen, schade te spreiden en de kosten van het juridische systeem te beperken. Het vervullen van deze doelstellingen heeft grote voordelen voor het onrechtmatigedaadssysteem in het algemeen, bijvoorbeeld vanwege een efficiënter gebruik van middelen. Daarom is het wenselijk dat de benadering die wordt gekozen voor de vaststelling van smartengeld ook probeert in bedragen te resulteren die de doelstellingen van de economische analyse van het onrechtmatigedaadsrecht vervullen.

In deze studie wordt onderzocht welke doelen van het onrechtmatigedaadsrecht worden nagestreefd met het smartengeld en aan welke eisen het smartengeld moet voldoen om ze te bereiken. Op basis van een rechtsvergelijkende analyse wordt onderzocht hoe smartengeld voor letselschade in Engeland, Duitsland, Griekenland, Italië en Nederland wordt geregeld. Uit deze analyse volgt dat de juridische benadering in deze landen niet voldoet aan de genoemde criteria en dat daardoor de doelen van het onrechtmatigedaadsrecht niet worden bereikt. Verder worden de doelstellingen van smartengeld in de rechtseconomische benadering besproken. Om deze doelen te bereiken, worden criteria voorgesteld die deel moeten uitmaken van de vaststelling van het smartengeld. Na een analyse van de bestaande rechtseconomische voorstellen met betrekking tot het vaststellen van smartengeld, wordt geconcludeerd dat een benadering waarvan deze criteria deel uitmaken, ontbreekt. Gebaseerd op de conclusies uit de analyse, wordt in deze studie de uitdaging aangegaan om een kader te ontwerpen voor het vaststellen van smartengeld, waarmee de doelen van het onrechtmatigedaadsrecht vanuit zowel het juridische als het rechtseconomische perspectief kunnen worden gerealiseerd. Aangezien de evaluatie van de gevolgen van letselschade echter buiten het domein van het onrechtmatigedaadsrecht en de rechtseconomie vallen, wordt voorgesteld om instrumenten te gebruiken uit de gezondheidseconomie, een vakgebied dat

242

juist gericht is op hoe letsel en andere gezondheidsproblemen individuen beïnvloeden. In de context van de gezondheidseconomie is de Quality Adjusted Life Years (QALY) een criterium dat wordt toegepast om verschillende gezondheidszorgprogramma's en medische interventies te evalueren op basis van de voordelen die ermee worden behaald voor de kwaliteit van leven en de kosten die ermee samenhangen.

In het proefschrift wordt aangetoond dat door gebruik te maken van bestaande informatie uit QALY-onderzoek, een bijdrage kan worden geleverd aan het kader dat tot nu toe ontbrak in het juridische en rechtseconomische onderzoek, waardoor er een significante verbetering van de huidige vaststellingsmethode voor smartengeld kan worden bereikt. Vervolgens wordt aan de hand van voorbeelden aangetoond hoe dit kader kan worden toegepast op smartengeld bij doofheid, verlamming, amputatie van het onderste deel van het been, verlies van gezichtsvermogen in één oog en een HIV besmetting, waarmee de toepasbaarheid en het praktisch nut van deze benadering worden aangetoond. De bedragen voor smartengeld die hiervan het resultaat zijn, worden vervolgens vergeleken met de schadevergoedingen zoals die daadwerkelijk zijn toegekend.